

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Jana Passera, Mgr. Davida Hipšra, JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobkyně: **P. O.**, zastoupené JUDr. Janem Vidrnou, advokátem se sídlem Na Ořechovce 580/4, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 11. 2010, čj. OAM-14/VL-18-ZA12-2009, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 4. 2011, čj. 32 Az 19/2010 - 37,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému advokátu stěžovatelky JUDr. Janu Vidrnovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 5760 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Rozhodnutím ze dne 22. 11. 2010, čj. OAM-14/VL-18-ZA12-2009, žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II.

2. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové, který ji rozsudkem ze dne 29. 4. 2011, čj. 32 Az 19/2010 - 37, zamítl.

3. Krajský soud se ztotožnil s žalovaným, že se žalobkyně nepokusila využít všech prostředků, které jí k ochraně jejích práv poskytuje země původu, resp. v ní působící mezinárodní organizace zabezpečující ochranu před genderovým násilím. Ve vztahu k obřízce soud neshledal, že by žalobkyni hrozilo pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu z důvodu příslušnosti k „sociální skupině žen“. Žalobkyně podle soudu použila informace o problémech žen v zemi původu a předestřela jinak obecně velmi závažný problém ženské obřízky jako svůj osobní, s cílem dosáhnout příznivějšího posouzení žádosti. Krajský soud považoval za velmi pravděpodobné, že důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je na straně žalobkyně snaha po lepším životě a s tím související potřeba legalizace pobytu na území České republiky, což ostatně připustila již ve své žádosti ze dne 9. 1. 2009.

4. Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné krajský soud považoval i závěry o neudělení azylu dle § 13 a § 14 zákona o azylu.

5. Krajský soud přisvědčil i závěrům žalovaného, podle nichž žalobkyně nesplňovala důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu.

III.

6. Žalobkyně (stěžovatelka) brojila proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

7. Stěžovatelka byla přesvědčena, že jí tvrzené důvody svým celkovým významem podstatně přesahují její vlastní zájmy, neboť se týkají či mohou týkat velké skupiny osob v obdobné situaci.

8. Při rozhodování žalovaného a krajského soudu nebyly podle stěžovatelky využity veškeré dostupné zdroje informací o situaci v zemi původu. Situace stěžovatelky nebyla dostatečně zohledněna a byla hodnocena pouze z pohledu poměrů v České republice. Celková politická, ekonomická a sociální situace v zemi původu stěžovatelky je značně vzdálena středoevropským standardům. Proto měla být věnována podstatně větší pozornost úplnosti relevantních zdrojů informací o tamních realitách. Stěžovatelka poukázala i na to, že ve výčtu použitých informačních zdrojů zcela chybí zprávy renomovaných mezinárodních nevládních organizací, zabývajících se monitorováním a ochranou lidských práv a svobod ve světě, jakými jsou Amnesty International a Human Rights Watch. Podle těchto organizací je situace, pokud jde o prosazování práva v zemi původu, katastrofální a nic nenasvědčuje možnému zlepšení v budoucnu. Právům žen je podle stěžovatelky v její vlasti věnována nulová pozornost. Ta pak nemůže být nikdy plnohodnotně nahrazována činností mezinárodních organizací, které by stěžovatelce podle jejího tvrzení nebyly schopny trvale pomáhat proti genderovému násilí ve formě obřízky. Situace v zemi původu stěžovatelky je chaotická, dochází v ní k násilným politickým a náboženským nepokojům, „*lidská práva zůstávají pouze na papíře*“, státní správa nemá situaci v zemi pod kontrolou a lidský život má minimální cenu. O možnostech vnitrostátní ochrany nelze podle stěžovatelky hovořit. Státní mocí vědomě tolerované a trpěné násilí na ženách, jejich diskriminace, pronásledování a obecná kultura beztrestnosti takového jednání zakládají u stěžovatelky důvodný strach z pronásledování a fyzického násilí, kterému není ve své vlasti schopna účinně čelit.

9. Mimo naplnění důvodu podle § 12 písm. b) zákona o azylu stěžovatelka upozornila na možnost aplikace § 14 a § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. c) tohoto zákona.

IV.

10. Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

V.

11. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu nepřijatelnosti a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval např. v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, na jehož odůvodnění na tomto místě pro stručnost odkazuje.

12. Nejvyšší správní soud v posuzované věci neshledal přesah vlastních zájmů stěžovatelky ani pochybení v postupu krajského soudu, tím méně pak pochybení zásadní, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky.

13. Nejvyšší správní soud v minulosti opakovaně judikoval, že smyslem práva azylu je poskytnout žadateli ochranu. Nejde však o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu; nárok na udělení azylu vzniká jen z důvodů vypočtených v § 12 zákona o azylu

(srov. rozsudek ze dne 6. 11. 2003, čj. 6 Azs 12/2003 - 49, www.nssoud.cz). Jakkoli je smyslem práva azylu poskytnout žadateli ochranu, nelze je považovat za univerzální nástroj pro poskytování ochrany před bezprávním, postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod uznávaných jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv se mohou jevit jako natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování (srov. rozsudek ze dne 14. 9. 2005, čj. 5 Azs 125/2005 - 46, www.nssoud.cz).

14. Stěžovatelka přes opakované poučení, jež se jí dostalo od ustanoveného advokáta, setrvala v kasační stížnosti u obecných tvrzení o genderovém násilí v zemi původu. Nijak nekonkretizovala vady, kterými měl být podle ní napadený rozsudek krajského soudu zatížen. Uváděla-li, že při dosavadním rozhodování v její věci nebyly využity veškeré dostupné zdroje informací o situaci v zemi původu, resp. že ve věci mělo být dále užito zpráv některých nevládních organizací, nikterak tyto zprávy nespecifikovala a omezila se na povšechné tvrzení, dle něhož tyto zprávy potvrzují „katastrofální situaci“ v její vlasti. Shodnou mírou nekonkrétnosti trpí i její tvrzení, kterým chtěla podpořit závěr o přijatelnosti její kasační stížnosti.

15. Nejvyšší správní soud v posuzované věci žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti neshledal, proto ji jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s. odmítl.

16. O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s., podle něž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

17. Stěžovatelce byl pro řízení ustanoven zástupcem advokát. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud určil odměnu advokáta částkou 4200 Kč za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení včetně porady s klientkou a sepsání doplnění kasační stížnosti) a dále 600 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d), a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, celkem tedy 4800 Kč. Tuto částku pak soud podle § 57 odst. 2 s. ř. s. zvýšil o částku 960 Kč připadající na náhradu daně z přidané hodnoty, kterou je ustanovený advokát z odměny za zastupování jako plátce povinen odvést. Pro úplnost zdejší soud podotýká, že za zbývající dvě porady s klientkou, jejichž uskutečnění plyne ze soudního spisu, ustanovený zástupce odměnu za zastupování nepožadoval.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 23. září 2011

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu